

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 180 K, félfévre 80 K, negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A Keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámasztásában.
Amen”

Szemle.

A napokban országos vásár volt, egy — a városukhoz nem messze fekvő nagyközségben. Az esti vonattal jöttem magam is haza, amelyik a vásárosok zömét szállította. Volt persze szorongás, zsörtölődés, perlekedés, tyúkszemek legázolása, zsinaj, zaj, lárma, kacagás, káromkodás a beszélgetés pillanatában, ahogy már ez a helyzet rendszeren magával szokta hozni. Végre is azonban jól-rosszul elhelyezkedett mindenki, a vonat nagy szuszogva, dőcögve megindult, a vásáros publikum előbb lármás, veszekedő hangja halk zümmögéssé csitult, miként nyáron az esti pihenőre tért meheké — s kocsiuk egész közönsége kisebb társaságokká tagozódva kezdte tárgyalni a vásári nap reájuk nézre kisebb, vagy nagyobb szerencsével lebonyolított üzleti eseményeit. A homályos folyosón tölem jobbra két ember áll és beszélget; az arcukat eltakarja a — mondjuk jólékonny — homály, a kijeltesük azonban rögtön tudatja velem, hogy az ő őseik is átkeltek a Vörös tengeren. Persze, hogy a pénzről az üzletről folyik köztük a szó. — No! mennyit csuult? — kérli az egyik. Hm — dünyög a másik — s óvatosan, bizonytalanul felé: 120—130.000. És maga? — adja vissza kiváncsian a kérdést. En? én? — Hogy a guta ásse meg azt a komisz Weissensteint, csak 140.000-ot; pedig lehetett volna többet is, teszi hozzá melancholikusan... Hogy az a fráz azt a Weissensteint... Kiváncsi voltam, mi baja van az én utaltársamnak az üzlettről Weissensteinnel. Nem sokáig kellett várnom; kiderült az egész titok. — Mert lássa, magyaráz tovább neki tüzesedve, odaáll a sátram elé egy paraszt. Kérli: Hogy ez a nadrág? 480 — mondom én. Az atyafi szó nélkül átmegy Weissensteinhoz és az a ganef odaadja neki ugyanazt a nadrágot 280-ért. Hát becsület ez? Hát tisztesség ez? Hát van a zsidóban összetartás? — Az semmi! Az semmi! — lármoz bele a beszédbbe a sötét háttérből egy repedőfűzök hangja szíriai. „Csínádna csak maga gabnában”, akkor tudná még meg igazán, hogy ki az a magyar paraszt. — Képzeli csak! A multkor falun jártam. Kínálok neki buzajáért 1350-et. A szemem közé vigyörög, kihozza a legfrissebb újságot és abból veri a fejemhez, hogy 1500 az ára. El kellene törölni minden újságot, becsukni minden újságírókat, mert azokrontják el a népet.

Elhallgatnak, csak a vonat zúgatol. Nézem az ablakon át a sötétben villogó, cikázó szikráit a mozdonyrak s újított szemmel arról az időről álmodozom, amikor majd bizonyos fajnak a számára egészen elromlik, önmaga részére pedig egészen megokosodik a magyar.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Gazdasági rendszabályok Magyarországra ellen.

Milánó, szept. 24.

A Neues Wiener Journal jelenté: A minisztertanácsban közölték, hogy a gazdasági rendszabályokban, amelyeket szükség esetén Magyarországra alkalmazni fognak. Együttal felszólítják a szövetségközi bizottságot, hogy Nyugat-Magyarországra átadásának módzatait tanulmányozza. Olaszország felszólította Ausztriát, hogy ne fogadja el azokat az ajánlatokat, amelyeket a kisántant államai tettek az ő javára. Ausztria várja meg Olaszország lépéseit. Olaszország óva inti a prágai és belgrádi kormányokat attól, hogy közvetlen akcióba lépjen Magyarország ellen. Értesülése szerint, jegyzi meg a lap, az olasz kormány eme vétője tárgyaltalan.

Nyilatkozik a cseh külügyminiszter.

Páris, szept. 24.

(M. T. I.) Apponyi Albert gróf Genfben érkezése alkalmából egyik svájci lap levelezője közli azt a nyilatkozatot, melyet Benes cseh külügyminiszter előtte nemrégiben tett. Egész Középeurópa megváltoztatta az állami berendezéseket és demokratikus államformát vett fel. Ettől a szellemtől Magyarországnak rövidesen át kell alakulnia és ebben az esetben a kisántant hozzájárul ahhoz, hogy Magyarországot a népszövetségbe felvegyék, de átalakulása előtt semmi esetre se fog ebbe belemenni: A levelező közli a cseh külügyminiszternek ezt a válaszát, a magyar küldöttség tagjaival is, akik arra az álláspontra helyezkednek, hogy semmiképp sem engedhető meg, hogy Magyarországot kívülről kényszerítsék alkotmányának megváltoztatására. Magyarország aláírta a békeszerződést és végre is hajtja azt, ezzel eleget tesz annak, amit tőle követelni lehet. A királyságról való lemondás nincs benne a békeszerződésben és nem is tehető a népszövetségbe való felvétel feltételévé.

„Felemelt fővel távozem.”

Amikor jött, nem fogadtuk szívesen, mert benne az örökre elhantoltnak vélt liberálisizmusnak hazajáró, kísértő szellemét láttuk feltűnni. Annak a liberálisizmusnak, mely a politikai és társadalmi élet rákfenéje volt, mely választási vesztegetéseivel évtizedeken át lehetetlenné tette a becsületes nemzeti politika kifejlődését, nyakunkra hozta a zsidók emancipációját, felszarvazta, enkeblünkön táplált kigyófajja tette a rácot, meg a románt, el hagyta hatalmasodni a szocializmust, nagygyá hagyta nőni az istentagadó galileistákat, táplálta a suba alatt dolgozó szabadkőműveseket, kikből később a kommunizmus atyamesterei nőttek és bizony nem kis része volt abban a lehetetlen külpolitikában, mely a világháboru borzalmait zúdította nyakunkra. Ennek a liberálisizmusnak a visszatérésétől irtóztunk akkor, amikor a politikai küzdőtér hatalmas porondján Hegedüs Lorántot feltűnni láttuk. Ismertük hatalmas tudását, nagyarányú és értékes tehetségét, szilárd akaraterejét, merész elhatározó-képességét, mellyel még a lehetetlennei is megbirkózni vél és őszintén szólva féltünk attól, hogy Hegedüs sikere igazolni fogja a mult gazdasági és társadalmi liberálisizmust és azt, hogy a megújuló keresztény Magyarország téves úton indult el akkor, midőn hadat üzent a zsidóság gazdasági hatalmának, a bankok, trösztök egyeduralmának. A nemzeti és keresztény irányzatot láttuk veszélyben borogni jövetelével, mert már hatalomra jutásakor az évtizedes szabadelvűség benne és általa a bankokrácia diadalát ünnepelte, s a liberális politika triumfáló diktátorát látta.

Ma, amidőn Hegedüs Loránt megszünt pénzügyminiszter lenni, midőn a nemzetgyűlésen elmondott bucsuzójában bevallotta tévedését és rámutatott arra, hogy ő volt az, „aki éjszakakön át a nemzet királyait viselte” és „egész lelkét odaadta ahhoz, hogy nemzetét megmentse”, ma szánjuk őt, mint embert, szánjuk őt, mint egy tragikus hőst, ki önmaga rombolta össze hatalmas fantáziájú fellegvárait. Szánjuk őt, mert nem értette meg a megújuló Magyarország lelkületét, mert a mult régi, elavult fegyvereivel akart diadalni azok az akadályokon, melyekkel szemben egy bár létiport, de lelkében elszánt és tetterős nemzet tehetetlenül és megbénulva áll. Vállalkozása merész, önjerejét túlbecsülte volt, mert hisz egy ember nem elég ahhoz, hogy az európai gazdasági válság

közepette egy országot abból egy esztendő alatt kiemeljen. Eikerülhetetlen volt bukása és ez a bukás visszarántotta sirjába a liberális hazajáró kísértő szellemét.

Es míg Hegedüs Loránt „emelt fővel távozik“, a nemzet itt áll egy esztendő szerencsepróbálgatás után a vagoni tönk szélén és várja, kétségbeesve várja, hogy mikor fog tudni szabadulni a mindennapi élet nyomorúságainak gyötrő kinjaitól. Az a remény, melyet Hegedüs szímtóniai és görögütözes zsonglőri mutatványai szuggertáltak a magyar nép s vele együtt a nagy büvészt bámuló külföld lelkébe, máról-holnapra eltűnt, s hogy a meszter elbukott, a nemzet is iszonyu csalódással hagyja el a nézőteret, mert igen súlyos béreket kellett kiizzadnia a liberális gyatra sikerű kísérletei miatt.

Hegedüs Loránt önbizalmának, túlbecsült erejének s külső, kifirkészhetetlen körülményeknek lett tragikus hőse, de emberi kitartással, becsülettel, — mert nincs jogunk kétségbe vonni, hogy minden munkája odairányult, hogy nemzeti boldogulásunk útjait munkálja — és méltán távozhatik felemelt fővel, mert midőn vállalkozása sikertelenségét, emberileg felfogható tévedéseit belátta, egy pillanattal sem ragaszkodott tovább a reábizott hatalomhoz. **D.**

Egy eset a sok ezer közül.

Kiknek van joguk a magyar földhöz? — Egy község Ázsia szívében.

Egyik budapesti lapírónk közli a következő épületes históriát: Két barnaképu, zömök, tagbaszakadt magyar földműves kopogtatott be szerkesztőségünkbe és megkértek, hogy nehéz, nagy panaszukat hallgassuk meg és segítsünk valamiképpen ügyükön, mert a hivatalok ajtóin már hiába zörgetnek. A két magyar földműves által előadott sérelmeket munkatársunk lejegyezte, úgy, amint az alábbiakban írva van:

Ahol a halottaknak három év a pihenési ideje.

Legelső panaszuk, hogy a községnek nincs temetője. Van egy kis terület ugyan, de az már betelt és különben is akkora, hogy

minden 3-5 esztendőben, ha új halottja van a falunak, a régiket kiforgatják a földből, hogy helyet csináljanak az újnak.

Búsan hajtja le fejét beszélő magyarom és én némán is megértem lelkének háborgását. Milyen rettenetes is lehet azzal a tépő gondolatjal élni, hogy egy hosszú élet nehéz tusakodása után nem következik el a békés nyugalom, a fardát testre nem vár a természetes elporladás.

Három rövid esztendő múltán az éles ásó kiforgatja pihenő helyéről a tetemet és a hálás utódok hiába keresik a kegyelet helyét.

Pedig ez a kis falusi temető nem fekszik a világ végén és csak *Deutsch Lajos nagybértől 96 hold földje következik utána egy tagban.*

Az új földesúr.

Ez a keményszivű földbirtokos, aki a földjeit verejtékes munkával megtermékenyítő emberektől sajnálja azt a kétfalnyi kicsi kis területet a haláluk után, nem is olyan régi ember falujában. A háború alatt vetődött oda s a háború alatt lett nagybirtokos és földtulaj-

donos. *A hatóságaink, úgy látszik, méltányolják fényes közgazdasági tevékenységét, mert a falu temetője részére nem hajlandók a *Deutsch Lajos birtokából két holdat kiszakítani.**

Ahol a földbirtokreformot és a házhelyes lörvényt nem hajlják végre.

A temető után következik a föld, a magyar paraszt kincse, álma, mindene. Hangzik a panasz: nem adnak bérletet, nem adnak házhelyet. Pedig volna föld! Nem is említve *Deutsch Lajosnak háborus szerzeményét.* Gróf *Somsich Gézá*nak 2800 és *Gribs* Viktornak 1000 holdas birtokai benyúlnak egészen a falucska házai közé, körülölelik a kis területű vityillókat, melyekben négy-öt család szorong az életért, hogy mozdulni, hogy lélekzeni sem tudnak.

Hónapok óta folyik a kérelem, az instanciázás, de szegény földnélküli magyarok még ma sem kaptak egy talpalatnyi földet sem.

Auspitz Viktor? Neki jó szíve van. Ő bérletéből ad a parasztnak is, igaz, hogy a parasztbérletnek kell fizetni az adót visszamenőleg is, a bérletnek kell szántania és magot adni, de a végén a termés felét mégis átengedi.

A falu legelője 35 hold, aminek fele víz alatt áll, de ott van a szegények jöltevéje, *Auspitz* Viktor, aki bérletének ugarát 19000 koronáért legeltetésre átengedi a nincstelének marhá számára.

Megdöbbenve állunk meg ez események mellett. Van egy község a főváros közelében, a vasuti vonal mellett, 1800 lélekszámmal. Nincs jegyzője és 28.000 korona fuvardíjat fizet egy évben, hogy a jegyző a községet kéthetenként egyszer meglátogassa. (Hány jegyzőnek van évi 28.000 korona fizetése?) Gyermeküknek tanítása egy 70 éves tanítónő gondjaira van bízva.

De minek folytassuk? Szolgagyháza itt van a szomszédunkban — de majdnem Ázsiában.

Eddig szőlő Szolgagyháza szomorú históriája, mely felett szegyenkezve kell pirulnia minden magyarnak, kinek keblében becsültes magyar szív dobog.

Ez csak egy mákvirág, mely a mai politikai és közállapotok homlokát díszítő koszorúból lett kiszakítva, egy eset a sok ezer közül, mely azt bizonyítja, hogy a mai korrupt közállapotokat csak a közigazgatás alapos revíziója, az erős kéz rendszere a kormányzatban, tett-erős és sziklaszilárd jellemű és akaratu politikusok a fórumon, változtatják meg.

Egy eset, melyet olvassa és hallva, mely keserűséggel kérdezzük: hát ezért ontottak százezrek és százezrek vértengert, ezért áldoztak vagyonot és életet azokért, kik itthon nyugodtan hízta és vagyonosodtak a háború alatt, hogy most még drága pénzért sem kaphat temető-helyet az öskeresztény magyar a feltalokodott jövevényektől.

Egy eset, mely Budapest székesfőváros közvetlen közelében történt meg, egy eset, melynek mána nap-nap után megismétlődik a periferiákon, az ország eldugott, számba sem jövő kicsi községeiben, melyekről olyan nagyon megfeledkeztek, melyekben — bocsánatot kérünk, bárhol gondolkozunk a tehetősök, a módosok és a hatalom polcán élők, — de mégis emberek, becsültes, tiszta, meleg szívvél érző emberek lagnak, magyarok, a mi testvéreink.

A fent közölt história tudom sokakat gondolkodóba ejt, hogy vajon miként lehetséges ez a keresztény és nemzeti megújulás s szociális reformok küszöbén?

Ezeknek a gondolkodó embertársainknak csak azt mondom: vizsgálódjanak, mert ez

csak egy eset a sok ezer közül, egy eset, melyet ők tudnak, melyről hallottak. De míg ezt mások megnyugtatására mondom, szívemben megrezeg egy litkos kérdés, hogy vajon mi történnék akkor, ha mi, kik nap-nap mellett a falusi nép ügyes-bajos dolgaival foglalkozunk, ha mi kilépnénk a nyilvánosság elé azzal a rengeteg panasszal, melyet a közrend az állami és társadalmi béke érdekében csendben igyekszünk orvosolni és sokszor letompítunk vagy elhallgatunk; mi lenne, ha mindazt a szennyet, mely a társadalom testét lepi: megbolygatnánk, ha kiszörnánk az élet piacára; az egyéni érdek sok gyalázatosságait, ha lerántanánk mindazt a csillogó leplet, mely alatt rohadhat testek vonaglanak? ... Mi történné, vajon mi történné? ...

Mi hallgatunk, ha azt kívánja a józan belátás, hogy hallgassunk, győgyitunk, munkáljuk lassan, csendben a békeesség kertjélt és egyengetjük a komisz, a sivár és rongy élet nagyon is görbe, hepe-hupás útjait. Csendben, de dolgozunk ... mert a forradalmaktól, még a lelkek forradalmának inspirálásától is undorodunk.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Oszthatatlan családi birtok.

A családi birtok lehet egyszerű családi birtok, vagy oszthatatlan családi birtok. A kettő között a különbség főleg abban áll, hogy a törvény az oszthatatlan családi birtok öröklésére az egyéb családi birtoktól eltérő öröklési szabályokat állapít meg. Az oszthatatlan családi birtok előnye, hogy a birtok elparazolását örökösödés esetében is meggátolja.

Ki nyilváníthatja oszthatatlanná a családi birtokot?

A családi birtokot oszthatatlanná csak a családi birtok tulajdonosa nyilváníthatja és pedig akár a családi birtok létesítéskor, akár később, mikor a családi birtokot átveszi. A nyilatkozat kiállítására az előbbi pontban foglalt törvények nyernek alkalmazást azzal az eltéréssel, hogy a nyilatkozatot a végrendeletre, nézve előirt alakban kell kiállítani.

Hozzájárulás végett a nyilatkozatot az OFB-hez kell bemutatni. A bemutatás rangsorbiztosítás végett történhetik a telekkönyvi hatóság útján is. A bemutatáskor igazolni kell, hogy a családi birtok oszthatatlanná nyilvánítása a már életben levő örökösök köteles részét nem sérti. Az OFB a hozzájárulás kérdésében való döntést előtt tárgyalást is tarthat.

A családi birtok oszthatatlanná nyilvánításakor ki lehet kötni, hogy a családi birtoknak és esetleges gazdasági felszerelésének megállapított értékét öröklés esetében megosztás vagyis kielégítés kötelezettsége nélkül annak kell juttatni, aki a családi birtokot egészésként átveszi. Ez a kikötés a nyilatkozat teletelek már az életben levő köteles részre jogosultak köteles részét nem sérteti.

Az ilyen kikötés tehát a családi birtokot átvevő örökösnek további előnyt nyújt.

A családi birtoknak és gazdasági felszerelésének a családi birtokot átvevő örökös részére előnyként járó értéke meg lehet állapítva számszerű értékben vagy annak bizonyos hányadában is.

Az ilyen kikötésnek ugyanabban az alakban kell történnie, mint a családi birtok oszthatatlanná nyilvánításának.

Családi birtok elidegenítése vagy átengedése.

A családi birtokot alkalmazó szabályok a birtok gazdaságilag meg nem okolt terhelésnek, elidegenítésének, bérbe vagy haszonbérbeadásának használata vagy haszonélvezete átengedésének megállítására is irányulnak. Ehhez képest a törvényben megállapított esetektől eltekintve családi birtokot csak az OFB. vagy ezáltal kijelölt hatóság vagy hatósági közeg hozzájárulásával lehet megterhelni. Ugyancsak a törvényben megállapított kivételektől eltekintve egészen vagy részben elidegeníteni, bérbe vagy haszonbérbe adni, használatát vagy haszonélvezetét is másnak átengedni csak az OFB. hozzájárulásával szabad. E hozzájárulás kérdésében a döntést az OFB. alsóbb foku szervekre is bízhatja. Az alsóbb foku szerv határozata ellen közlésétől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye az OFB.-hoz. A hozzájárulást megtagadó határozat ellen fellebbezéssel élhet a kérelmet előterjesztő fél, s ha ez a családi birtok tulajdonosával nem azonos, az utóbbi is. Az ilyen határozatokat tehát ezeknek is kézbesíteni kell.

Ki élhet jogorvoslattal a hozzájárulás megtagadása miatt?

A hozzájárulást megtagadó határozat ellen közérdekből fellebbezéssel élhet a törvényhatóság tiszti ügyésze, vagy a gazdasági felügyelőség éppen úgy, mint az ingatlan elidegenítéséről szóló ügyelet tudomásul vevő határozat ellen. Evégből az ilyen határozatot velük közölni kell. Az elidegenítéshez hozzájáruló határozatot a községben szokásos módon kihirdetés végett közölni kell a községi előjárósággal is.

Ki kérelmezheti a hozzájárulást?

Az előbbi pontban említett hozzájárulásokat kérheti a családi birtok tulajdonosa vagy az, akivel kötötte azt az ügyelet, amely hozzájárulásra szorul. A kérelem közvetlenül az OFB.-nál, illetőleg ha ez az elsőfokon való döntést más szerve bízta, az első fokozatára hivatott szervnél is beadható. De az eljárás gyorsítása végett célszerű a gazdasági felügyelőségnél beértesíteni. Ez felvilágosított jelentéssel juttatja a döntésre hivatott helyre.

A fél a kérelmet megfelelő okokkal támogatja, a kérelem mellett felhozott körülményeket lehetőleg igazolja.

A hozzájárulás kérdésében döntésre hivatott a hozzájárulás megadása esetén kikötéseket tehet, s nemteljesítésük következményét is megállapíthatja.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Darálásához

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister“ angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

LEGÚJABB.

Tíz napon belül át kell adnunk Nyugat-Magyarországot.

Páris, szept. 24.

(M. T. I.) A nagykövetek tanácsának jegyzéke, melyet tegnap átadtak át Párisban Praznovszky Iván meghatalmazott miniszternek, úgy szól, hogy Nyugat-Magyarország kiírására a jegyzék átadásától számított tíz napi határidőt tűztek ki.

A közéleti tanács ülése.

Budapest, szept. 24.

(M. T. I.) A közéleti tanács gyűlését szeptember 24-én délután tartotta.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 24.

A nemzetgyűlés mai ülését pont 10 órakor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök. Az elnöki bejelentés után az interpellációs könyvet olvassák fel. A Ház az elnök javaslatára elhatározta, hogy a bejelentett husz interpelláció tárgyalására legkésőbb fél 1-kor tér át.

Csizmazia Sándor személyes kérdésben kér szót. A nemzetgyűlés harmadszori olvasásban elfogadja a tisztviselőkről szóló törvényjavaslatot. Hadházy Zsigmond, a mentelmi bizottság előadója jelenti, hogy a budapesti törvényszék, a budapesti kir. főügyészség útján megkeresést intézett a nemzetgyűléshez Gaál Endre mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában. Miután a budapesti kir. főügyészség megvesztegetés büntetőben való bűnrészeséggel vádolja Gaál Endrét és miután a megkeresés illetékes hatóságtól származik, továbbá arra való tekintettel, hogy az illető képviselő maga is kéri mentelmi jogának felfüggesztését, javasolja, hogy Gaál Endre mentelmi jogát függeszessék fel, azon feltétellel, hogy ha nevezett képviselő személyes szabadságának korlátozása válna szükségessé, a bizottság újabb megkereséssel járuljon a nemzetgyűléshez. Ezután Somogyi István szólal fel. Tekintettel — úgy mond — a képviselő úr személyére, miután olyan bűncselekményről van szó, mely egyenlő a hazárúlással, s miután a nemzetgyűlésnek ép oly érdeke, mint a képviselő úrnak, hogy az ügy tisztáztsék, kérem a nemzetgyűlés hozzájárulását Gaál Endre képviselő úr mentelmi jogának felfüggesztéséhez.

Ezután Dömötör Mihály válaszol Somogyi István felszólalására: szerinte a mentelmi bizottság álláspontja az igazságon alapul, kéri a nemzetgyűlést, fogadja el az előadó javaslatát. Ezután Weisz Konrád szólal fel. A nemzetgyűlésen minden képviselő egyforma és így mindenkit ki kell adni a nemzetgyűlésnek. Csatlakozik Somogyi indítványához. Majd Rubinek Gyula szólal fel. Hosszasan indokolja álláspontját. A mentelmi bizottság nem vindikál magának semmi-féle jogkört. Somogyi István félreértett szavainak kimagyarázása címén válaszol Rubinek és Dömötör felszólalására: Hangsúlyozza, hogy azt mondotta, miszerint a mentelmi bizottság eljárása azt a gyanút ébreszti fel, hogy itt valami eltitkolás történik.

HIREK.

— **A pápa adománya a magyar hadifoglóknek.** A pápa Özszentsége megbízásából Schioppa Lőrinc pápai nuncius 25.000 olasz lírát adott át Huszár Károly volt miniszterelnöknek az Oroszországban visszatartott magyar hadifoglók nyomorának enyhítésére. Bethlen István gróf miniszterelnök a magyar kormány nevében táviratilag fejezte ki háláját a szentatyának nagylelkű adományáért s egyuttal köszönetet mondott Schioppa nunciának a pápa Özszentségénél kifejtett értékes és eredményes közbenjárásáért.

— **Vármegyei közgyűlés.** Amúlt hétfőn megtartott vármegyei közgyűlés iránt igen csekély érdeklődés nyilvánult meg. Vidéki bizottsági tagok közül alig egypáran jelentek meg. A közgyűlésen Hunkár Béla főispán elnökölt, aki meleg szavakkal parentálta el a vármegye halottai sorában Kletzár Miksa árvaszéki elnököt és Süli Józsefet, a közig. biz. volt tagját. Az alispáni jelentés után egyhangú választással betöltötték az árvaszéki elnöki állást. Dr. Seiberling Rezső, az új árvaszéki elnök teljes tehetségű és rokonszenves tagja a vm. tisztikarának, kinek működését teljes bizalom, köszönti. Az elnök-helyettesi teendőik ellátását egyhangulag dr. Tóth Béla árvaszéki ülnökre bízták. A megüresedett ülnöki állásra nem jelentkezett pályázó s így ez egyelőre betöltetlen maradt. Az egyetlen politikai kérdést dr. Magyar Károly felszólalása értelmében intézték el, feliratot intézve a nemzetgyűléshez, hogy a legfőbb tekintélyek védelmét első kötelességének ismerje. Végül előterjesztették a vármegyei tisztviselők, kezelőszemélyzet, altisztek stb. illetményei emelése tárgyában kiküldött bizottság jelentését, mely a törzsfizetés ideiglenes pótlék, háborus segély és családi pótlék 100 százalékkal való emelését hozta javaslatba. A javaslatot dr. Holitscher Károly pártoló felszólalása után elfogadták, a kiadási többlet fedezésére 4-5 százalékos pótdadót vetnek ki.

— **Előlegek kapnak a hadlőzvegyek és árvák.** A m. kir. pénzügyminiszter úr a népjóléti és munkaügyi, valamint a honvédelmi miniszter úrral egyetértőleg folyó évi 42.635. számú leiratában utasította a községi (városi, kerületi) előjáróságokat, hogy mindazon hadlőzvegyeknek és árváknak, kiknek törvényes nyugdíja, illetve nevelési járuléka még ezideig megállapítva és folyósítva nincs, ennek megtörténteig előlegként az özvegyeknek havi 60 K nyugdíjat és minden egyes árva gyermek után havi 12 K. nevelési járulékot fizessenek ki. Az igényjogosultak tehát, akik ezideig az őket megillető özvegyi nyugdíjat vagy nevelési járulékot még nem kapták meg, az előlegek kiutalása végett jelentkezzenek illetékes előjáróságuknál.

— **A magyar háziipar nagy sikerei az utrecht áruminta kiállításán.** E hónap 6-án nyílt meg Utrechtben az idei árumintakiállítás, amelyen háziipari cikkekkal Magyarország is részt vett. A holland előkelő körök rendkívüli nagy érdeklődést tanúsítanak a magyar háziipar iránt és Vilma királynő is hosszabb látogatással tüntette ki a magyar háziiparosok kiállítását. A magyar kiállítók sok megrendelést kaptak, ami igen öröndetes, mert szép keresethez juttat sok szorgalmas magyar munkás kezét úgy a földművelőnép, mint az inszeggel küzdő, elszegényedett hivatalnokosztály között is.

— **A jövedelmi adó felszólamlási bizottság tárgyalásait napoként d. u. 2 órakor s nem reggel 8 órakor kezdi meg.** A tárgyalás a városháza nagytermében ejtik meg.

— **Futball-mérkőzés.** A Pápai Sport Egyesület és a Pápai Football Club 1921. szept. 25-én, vasárnap délután fél 4 órakor futball-mérkőzést rendez a külső várkertben. Számozott ülőhely 25 K, ülőhely 20 K, állóhely 15 K, katonai, diák- és gyermekjegy 5 K. Számozott ülőhelyek a Muck cukrászdában előre is vált-hatók. Kedvezőtlen időjárás esetén a mérkőzés október 1-én kerül döntésre.

— **A délszláv gabonaárak.** A tartós szárazság további áremelkedést vont maga után, különösen tengeriben. A buza már túlhaladta a világpárítást és így az amerikai áru már olcsóbb is. — A budapesti gabonapiac az irányzat szilárd volt. Buza 1590—630, rozs 1210—225, takarmányrupa 1400—480, sörépa 1550—650, zab 1400—440, köles 1300—400, repce 2050—150 métermázsként.

— **Dunántúli iparossegédmunka kiállítás.** Győr szab. kir. város iparpestületének előjárósága f. évi december hó 26—31. napjain Farkas Mátyás polgármester és Halbritter Károly, a kereskedelmi és iparkamara elnökének védnöksége alatt iparossegédmunka kiállítást rendez Győrött, amelyen beküldött munkákkal részt vehetnek: Győr, Komárom, Esztergom, Moson, Veszprém, Sopron, Vas, Fehér, Somogy, Tolna és Baranya vármegyék területein létező ipari műhelyekben alkalmazásban lévő iparossegédek. A kiállításon részt venni óhajtó iparossegédek ezen szándékukat a készí-tendő kiállítási munkadarab minemiségének, méreteinek és értékének megjelölésével *folyó évi október hó 15-ig Győr város iparpestületé-höz (Andrássy-út 1.)* tartoznak bejelenteni. A kiállításban való részvétel díjmentes, a kiállítandó tárgyak tiliz- és betörés elleni biztosítá-sa, vasutóll be- és visszaszállítása címén azonban a vidékiek ötven, a győriek harminc koronát tartoznak a bejelentésekhez csatolni. A kiállítási munkadaraboknak ide és visszaszállítási költségei a kiállítót terhelik. Az iparos-segédek elkészült, munkadarabjaik vasutra, vagy postára adását tartoznak úgy intézni, hogy azok legkésőbb f. évi december hó 20-ig a győri iparpestület címére, Győrbe érkezzenek. Minden egyes munkadarabhoz mellékelni kell a kiállító segéd munkaadójának igazolását arról, hogy a munkadarabot a beküldősegéd-sajátkezü-leg készítette. Az igazolásra bélyeg nem kell. A munkadarabra a kiállító segéd nevét rávésni, vagy eltávolíthatatlanul ráírni nem szabad, el-lenben minden munkadarabhoz mellékelendő a kiállító segéd neve, lakóhelye, születési helye és éve és hogy mióta segéd. A bíráló bizo-rt-ság az arra érdemesnek talált munkadarabok készítőit arany-, ezüst- és bronz-érmekkel fogja díjazni és erről művészi kivitelű okleveleket ad díjlanul a kiállítóknak. Mindazon munkaadók, akiknek a kiállításon legalább két segédje részt vesz, elismerő oklevelet nyernek a kiállítás ren-dezőbizottságától.

— **A bécsi marhavásár.** (Szeptem-ber 21.) A marhavásárra 4939 darabot hajtot-tak fel. Az árak körülbelül 20 koronával olcsób-bak voltak a legutóbbi vásár árainál. — A sertésvásárra 770 darabot hajtották. Az árak magasabb irányzatot mutattak.

— **Találtatott** pénz és egy zsebkendő, 1 óralánc és kulcsok. Jogos és igazolt tulaj-donsaik átvehetik a rendőrségen.

— **Csütörtöki vágómarhavásár Budapestben.** (Szeptember 22.) A mai marha-vásárra 1669 darabot hajtottak fel. Az árak a következők voltak: Ökör legjobb minőségű 36—50, középminőségű 28—30, silány 10—16, bika jobbminőségű 26—36, silányabb 14—22, bivaly 16—25, ténén jobbminőségű 32—45, silányabb 11—21, kicsontozni való marha 9—11, növendék-marha 14—20. — A kisebb felhajtás mellett a mai vásár lanyhább lefolyású volt, mert a szállítási nehézségek miatt külföldről nem vásárol-tak. A prima árut kilogrammonként 1—2 koroná-val, a közepes és silányabb marha pedig cirka 3 koronával olcsóbb volt, mint a hétfői vásá-ron. — A sertésvásárra 460 darabot hajtottak fel. Az árak a következők voltak: Konyut 86—104, közép 96—102, nehéz 104—107. — A vásár irányzata kezdetben szilárd volt, később azonban ellanyhult.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921. Főiskolai könyvtármű.

Arverési hirdetmény kivonat.

A Pápai Köz- és Magánüzvitelők és Aikalmazottak Fogyasztási Szövetkezete igaz-gató-sága a papai 1337. sz. betétben + I. sor-361. hrsz. alatt foglalt **Szentlászló-utca 13. számú házat**, gazdasági épületekkel (raktárral), udvarral, pincével és fallal önkéntes arverés útján eladja. A kiállítási ár 250.000 K. Az arverés **1921 október 14-én délután 2 órakor** a Szentlászló utca 13. sz. alatt fog megtartatni.

Az arverési szándékozók kötelesek bánat-pénzzel a kiállítási ár 10%-át készpénzben vagy takarékpénztári betétben a kiküldöttnei letenni.

Az, aki az ingatlanért a kiállítási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiállítási ár százaléká sa szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Ha az arverési vevő az arverési feltételek-nek eleget tett és a közgyűlés az arverést jóvá-hagyta, vevő az ingatlan tényleges birtokába lép.

Az igazgatóság vállalja a felelősséget, hogy az arverési vevő azonnal birtokba léphet.

Az arverési feltételek dr. Hirsch Vilmos ügyvéd irodájában és a szövetkezet Kossuth Lajos utca 1. számú üzlethelyiségében tekin-tethők meg.

Pápa, 1921. évi szeptember hó 22-én.

Hajdany Vince
ügyv. ig.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk“-ban.

TOCSIK ÉS MIKA

rőfös-üzlete PÁPA Fő-tér 21. szám.

Gyoles, vászon, sifon, kanavász, festett karton, női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak és különösen dús választék mindennemű férfi-szövetekben.

Szolid keresztény kiszolgálás.

Hornyolt cementeserép kapható KUNT TESTVÉREK épitőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Arverési hirdetmény.

Néhai gróf Esterházy Jenő úr öngyerméltó-sága hagyatékát képező összes élő és holt felszerelés, gabonaneműek, csöves tengeri, takarmányrépa, széna, szalma, tőrek stb. *folyó hó 30-án* (szeptember harmincadikán) *délután kettő órakor* Pápa melletti igali ménes-majornban önkéntes arverés útján a pápai kir. közjegyző úr közbejöttével a legtöbbet ígérőnek tételesenkiülön eladatik.

Vevő a vételárat azonnal tartozik kész-pénzben lefizetni s a megvett holmit azonnal elszállítani, mert felelősséget a hagyaték sem-miért sem vállal.

Pápa, 1921 szeptember 21.

Wüest Ferenc
országfelügyelő.

Utannomás nem illjartatik

Jókai Mór utca 15. szám alatti emeletes ház

szabadkézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, el-fogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel **fűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.**

Más társaságnál érvényben lévő bizo-rti-tásokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapestben, IV., Fővám-tér 2., felem.

Főkértendelési székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Cegléd, Kecskemét és Pápa.

KIS TIVADAR könyvkötészetében
egy fiu jó fizetéssel
tanoncúl felvétetik.

Ventillátorok. Dinamók. Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hosszu-utca 7. szám.

Villanyszereleket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök, Malmok, gazdaságok villanyvilágítására való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok,

Csengők. Fűző- és fűtőkészülékek. Házitelefón.